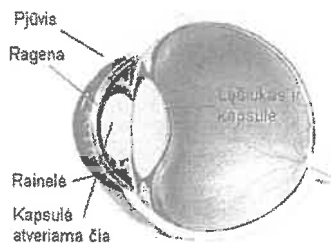

INFORMACINIS LAPELIS PACIENTUI

Kataraktos operacija

Lęšiuko padrumstėjimas (katarakta) - viena pagrindinių akumo priežasčių vyresnio amžiaus žmonėms. 65-74 metų asmenims pasitaiko iki 50%, o nuo 75 metų - iki 70%. Žmogaus akis veikia kaip fotokamera ir lęšiukas yra „natūralus lęšis“ praleidžiantis, laužiantis ir fokusuojantis šviesos spindulius. Įprastai lęšiukas yra skaidrus, bet dėl amžiaus, po akies traumos, akies operacijos, dėl įvairių sisteminių

ligų ir vartojamų vaistų ar kenksmingo aplinkos poveikio jis sudrumstėja ir nepraleidžia šviesos. Tada žmogui pablogėja regėjimas. Kataraktos medikamentinio gydymo nėra, yra tik chirurginis gydymas. Operacijos metu pašalinamas drumstas lęšiukas ir jo vietoje implantuojamas dirbtinis lęšiukas.

Prieš operaciją

Prieš operaciją 1 savaitę negeriami kraujo krešėjimą mažinantys medikamentai, prieš tai gavus šeimos gydytojo ar gydytojo kardiologo leidimą. Operacijos dieną geriama ar inhaliuojami visi kiti Jums reikalingi vaistai, todėl būtina visus vartojamus vaistus atsivežti į ligoninę. Jeigu nustatomas padidintas arterinis kraujo spaudimas, bendro ar vietinio uždegimo požymiai, kataraktos operacija gali būti atidėta.

Prieš operaciją paskaičiuojamas implantuojamo dirbtinio lęšiuko stiprumas pagal akies ašies ilgį, ragenos kreivumą ir kitus parametrus.

Operacijos aprašymas

Kataraktos operacija atliekama vietinėje ar retai bendroje nejautroje. Akies ragenoje padaromas nedidelis pjūvis. Naudojant specialius mikroinstrumentus atveriamą lęšiuko kapsulę ir pašalinamas drumstas lęšiukas. Lęšiukas gali būti pašalinamas keliais metodais:

1. Fakoemulsifikacija ultragarso pagalba lęšiukas susmulkinamas ir susiurbiamas fakoemulsifikatoriumi akies viduje, paliekant akyje lęšiuko kapsulės maišelį. Į jį implantuojamas naujas dirbtinis lęšiukas.
2. Ekstrakapsulinė ekstrakcija - lęšiukas iš akies pašalinamas manualiai, paliekant akyje lęšiuko kapsulės maišelį. Į jį implantuojamas naujas dirbtinis lęšiukas.
3. Intrakapsulinė ekstrakcija - lęšiukas iš akies pašalinamas su kapsulės maišeliu specialiais instrumentais arba krioaparato pagalba. Šis metodas taikomas, jeigu yra silpni kapsulės raiščiai arba pažeista kapsulė. Tada dirbtinis lęšiukas implantuojamas į priekinę kamerą tarp ragenos ir rainelės arba fiksuojamas prie rainelės arba prisiuvamas prie rainelės ar odenos.
4. Lensektomija - lęšiukas iš akies pašalinamas, atliekant užpakalinę sklerotomiją ir pars plana vitrektomiją. Šis metodas taikomas, jeigu yra silpni kapsulės raiščiai, lęšiukas subliuksuotas arba atliekant kataraktos operaciją kitu metodu, visas lęšiukas ar jo dalis dislokuojasi į stiklakūnį. Tada dirbtinis lęšiukas implantuojamas į priekinę kamerą tarp ragenos ir rainelės arba fiksuojamas prie rainelės arba prisiuvamas prie rainelės ar odenos.

Kai kuriais atvejais dirbtinis lęšiukas implantuojama į sulcus iridociliaris, o kai kada dirbtinis lęšiukas nėra implantuojamas. Kartais jis implantuojamas po kurio laiko kitos operacijos metu.

Operacinė žaizda gali būti nesiūta, bet kartais reikalinga žaizdą susiūti keliomis siūlėmis, kurios po kelių mėnesių turi būti pašalintos.

Retais atvejais regėjimas po kataraktos operacijos gali nepagerėti ar net pablogėti dėl įvairių kitų akies ar viso organizmo ligų - po buvusių traumų, uždegimų, glaukomos, pokyčių tinklainėje ir kt.

Galimos komplikacijos ir nepageidaujamos reakcijos:

- **Priešoperaciniu periodu (0.1%):** alerginė reakcija vaistams.
- **Operacijos metu (5%):** ragenos epitelio ir junginės mechaninis pažeidimas, akies obuolio perforacija ar akies struktūrų pažeidimas injekcine adata ar kaniule, rainelės pažeidimas, užpakalinės lęšiuko kapsulės ar jos raiščių plyšimas, stiklakūnio nutekėjimas, lęšiuko branduolio ar dirbtinio lęšiuko dislokacija į stiklakūnį, ragenos nudegimas ar išsiskluskniavimas, kraujavimas iš kraujagyslinio dangalo (2:1000).
- **Pooperaciniame periode (5%):** akies sudirginimas, paraudimas, skausmas, ašarojimas, šviesos baimė, diskomfortas, blyksėjimas, veidinio nervo trauminis neuritas ir pilnas viršutinio voko neužsimerkimas,

viršutinio voko nusileidimas, kraujosruvos junginėje (35%), operacinės žaizdos nesandarumas, likutinių lęšiuko fragmentų atsiradimas priekinėje kameroje, intraokulinio dirbtinio lęšio padėties pakitimai ar netinkamos dioptrijos, ragenos paburkimas ar padrumstėjimas, tinklainės ar gyslainės atšoka, geltonosios dėmės pakitimai, vyzdžio formos pakitimai, akispūdžio pakilimas ir/ar glaukoma, akies uždegiminė reakcija iki endoftalmito (akies vidinių dangalų uždegimo) (1:1000), aklumas, antrinės kataraktos vystymasis (iki 50%), alerginė reakcija vaistams (0,1%), neįjautos sąlygotos komplikacijos (0,1%).

Įvertinus Jūsų sveikatos būklę, taip pat Jums galimos šios komplikacijos ar jų rizika yra didesnė (įrašo operaciją (intervencinę procedūrą) paskyręs gydytojas kiekvienu konkrečiu atveju):

.....

Įvykus komplikacijai, ligoninėje yra visos būtinos priemonės ir galimybės jų diagnostikai ir gydymui.

Po operacijos

Matymas po kataraktos operacijos pagerėja skirtingai. Vieni jau kelios valandos po operacijos mato ryškiai, kitiems tai gali užtrukti kelias dienas ar iki 2-4 sav. Regėjimo sistemai reikia adaptacijos laiko prisitaikyti prie naujo matymo. Pirmas dienas po operacijos gali būti neryškus, iškraipytas, banguotas matymas, spalvų pasikeitimas, šviesos blyksniai, plaukiojantys juoduliai. Galite jausti diskomfortą - ašarojimą, akies perštėjimą, sausumą, skausmą. Būtina lašinti visus paskirtus akių lašus į operuotą akį.

Ambulatorinio gydymo rekomendacijos pateiktos atmintinėje.

Su pateikta informacija susipažinau. Man suprantama ir priimtina operacijos (intervencinės procedūros) rizika bei galimos komplikacijos. Man yra aiški visa informaciniame lapelyje pateikta informacija. Gydytojas suprantamai atsakė man į visus iškilusius klausimus, susijusius su operacija (intervencine procedūra) ir šiame lapelyje pateikta informacija.

Su pateikta informacija susipažinau. Man suprantama ir priimtina operacijos (intervencinės procedūros) rizika bei galimos komplikacijos. Man yra aiški visa informaciniame lapelyje pateikta informacija. Gydytojas suprantamai atsakė man į visus iškilusius klausimus, susijusius su operacija (intervencine procedūra) ir šiame lapelyje pateikta informacija.

.....
(Paciento(-ės) (ar jo atstovo) vardas, pavardė, parašas

Data ir laikas

Atmintinę pacientui dėl tolimesnio gydymo po kataraktos operacijos gavau.

.....
(Paciento(-ės) (ar jo atstovo) vardas, pavardė, parašas

Data ir laikas